



# Månadsnytt

Årgång 27 – Nr 5 – Augusti 2011

Sveriges Pensionärsförbund – Seniororganisationen i tiden  
Karlskogaföreningen

---



*Geirangerfjorden med omgivande gnejsfjäll, bl.a. Dalsnibba 1495 m.ö.h. En av många fjällbilder som kommer att visas på Lördagsträffen den 10 september. Foto: Allan Hede.*

**Med SPF  
till Jylland  
– Skagen och  
mycket mer  
Se sid. 4-5**

**Dubbel-  
agenter –  
finns dom?  
Läs mer  
på sid. 9**

**Rom – en  
farlig stad?  
Läs på sid. 11  
så får du  
veta varför**

**Dramatik  
är temat  
– läs  
Ullas spalt  
på sid. 14**

# Almanackan

(Sparas lämpligen till nästa nummer av Månadsnytt)

**Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt tisdagen den 20 september.**

**Distribution fredagen den 30 september.**

## Tisdag 6 september kl. 14.00

**Månadsmöte.** Missionskyrkans samlings-sal. Rune Blidh sjunger egna och andras visor. Se notis! Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag 5 sept före kl. 11.30.



## Torsdag 8 september kl. 14.00

**Träffen.** Kafferepet.

## Fredag 9 september kl. 15.00

**Club Solbringen.** Wienercafé med Affes pianotrio. Anmälan till exp. tel. 302 40 senast onsdag 7 september före kl. 11.30.

## Lördag 10 september kl. 10.00-12.30

**Lördagsträffen.** Träffen. Vår vackra fjällkedja. Allan Hede visar bilder och berättar. Kaffeservering.

## Tisdag 20 september kl. 14.00

**Vetgiriga Veteraner.** Missionskyrkans samlings-sal. Ulla och Jan-Erik Averås – Arizona – en stat i USA med mer än Grand Canyon. Se notis! Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag 19 september före kl. 11.30.

## Torsdag 22 september kl. 14.00

**Träffen.** Kafferepet.

## Lördag 24 september kl. 10.00-12.30

**Lördagsträffen.** Träffen. Tavlor i trasor och garn av Majken Lasson. Kaffeservering.

## Lördag 8 oktober kl. 10.00-12.30

**Lördagsträffen.** Träffen. Eva Dällerud berättar om "Kulturkul". Kaffeservering.

## OBS!

Lättgymnastiken på Solbringen inställd tills vidare på grund av hälsoproblem.

*Lili-Ann*

## Clases de español

Luego empezamos.

Grupo de jueves el 15 de septiembre

Grupo de viernes el 16 de septiembre

Lugar y hora como siempre

Bienvenidos todos.

*Birgitta Hede*

## Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Kerstin Borén, Malmhagsvägen 21 D  
Nancy o Kurt Henrysson, Bangatan 10 A  
Kjell Lundström, Tegnérvägen 3 A  
Ulla o Sören Nilsson, Skrågatan 4  
Kristina Nygren, Labbsand 303  
Ann-Marie Tvelin, Uppsättarevägen 6  
Anna-Lena Udd Hagberg, Saxlyckev. 29 A

Ansvarig utgivare:  
Redaktionskommitté:  
Annonser:  
Kansli och expedition:

Föreningens ordförande:  
Föreningens sekreterare:  
Föreningens kassör:  
Föreningens hemsida:  
Föreningens PlusGiro:  
Föreningens Bankgiro:  
Tryckning:

Kajsa Werner, tel 541 63. E-post: kajsa.werner@folkbildning.net  
Birgitta Hede, Jan-Erik Averås och Roland Ekelund. E-post: m-nytt@blixmail.se  
Vakant  
SPF, Solbringen 80, Loviselundsvägen 73, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40.  
E-post: 0586-30240@telia.com Öppen vardagar kl. 10-12.  
Kajsa Werner, tel 541 63. E-post: kajsa.werner@folkbildning.net  
Birgitta Hede, tel 536 02. E-post: hede.birgitta@telia.com  
Leila Raudsaar, tel 181 01. E-post: leila@raudsaar.com  
www.spfkarlskoga.se E-post: christer@lasson.st  
94 41 25-4  
5715-5640  
Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com



# Ordföranden har ordet – mest om demens

Den 8 augusti i år skrev Cecilia Jacobsson i Dagens Nyheter en artikel om sin mamma med titeln ”Sju svåra år”. Den handlade om mammans sista år i livet. Efter sin 80-årsdag som firades i stor stil på restaurang, fick hon diagnosen Alzheimers sjukdom och då började de sju sista, svåra åren. Förvirringen tilltog, trots bromsmediciner, och ofta gav hon sig ut på nätterna i bara nattlinnet och utan nycklar. Polisen fick rycka ut, och man lyckades skaffa en plats på ett äldreboende för dementa. Strax efter sin 87-årsdag blev hon mycket sämre och nya fasor återstod, hon kunde varken äta eller dricka. Artikeln slutar med orden: ”Nu är hon borta, och vi gör allt för att minnas hur hon var innan de svåra åren började.”



På 70-talet hade jag en studiecirkel i argumentation i Degerfors, och en av deltagarna hade svåra minnen av sin pappas sista tid i livet med demens, personlighetsförändring och total förvirring. Varje natt var familjen ute och letade efter honom. Dottern, som berättade om detta hade skrivit ett brev som skulle finnas för hennes anhöriga om hon blev dement och förvirrad, de skulle se till så att eventuella livsuppehållande behandlingar avbröts. Vi frågade henne hur det kändes att ha så deprimerande minnen av sin pappas sista tid i livet. Och då svarade hon att minnena av en god far och en

vital man kom tillbaka efter en tid.

Min syster och jag hade liknande upplevelser av vår mammas sista sju år. Hon fick bra vård på ett gruppboende för dementa i Karlstad. Men det gick inte att föra ett normalt samtal med henne, hon var deprimerad, ångestfylld och misstänksam och hon kände inte igen barn eller barnbarn. En gång när jag hälsade på kom en nyanställd kvinna fram till henne, pekade på mig och frågade: ”Är det här din yngsta dotter, Ebba?” Mamma kastade en kort blick på mig och sade: ”Nej, jag har allt en som är yngre!” (Fast det hade hon inte!) Och när min syster kom med tårta frågade hon strängt: ”Varför har du köpt tårta, som är så dyrt?” Min syster svarade: ”Du fyller år i dag.” ”Hur mycket då” frågade mamma.

”90 år” sade min syster. ”Det var allt mycket det, står det i tidningen”, sa mamma. Ja, det stod i tidningen.

På kvällen efter mammas begravning satt jag och plockade bland hennes saker, och då tänkte jag på cirkeln på 70-talet. För då kom de goda minnena fram från hennes krafts dagar. Hon var ju ett rejält fruntimmer, praktisk och ordentlig och hade goda råd när de var som dyrast. Så jag skulle vilja säga till Cecilia Jacobsson att hon inte ska misströsta, hon kommer att minnas sin mamma från tiden före de sju svåra åren! Och det är en tröst för oss alla. Om vi blir förvirrade och dementa, så kommer så småningom våra anhöriga att minnas hur vi var - innan demenssjukdomen tog över vår personlighet.

*Kajsa Werner*

## Lördagsträffen - Geologins dag

– Hur har fjällkedjan bildats?  
– Varför är fjällen högre och vildare i Sarekän i Padjelanta?

– Varför ser fjordlandskapet ut som det gör?

Detta och mycket mer kommer Allan Hede att berätta om på Lördagsträffen den 10 september. Han har tagit många bilder som han visar och förklarar – främst ur ett geologiskt perspektiv. Berättelsen börjar i nordligaste Norge och fortsätter sedan söderut ned till den sydligaste delen av fjällkedjan. Själva föredraget är mellan kl. 11 och 12.

*Majken Lasson*



*Lapporten söder om Abisko.*

# Resa till Jylland med SPF

Så bar det äntligen av – SPF:s resa till Jylland. Det var osäkert in i det sista om det skulle bli någon resa eftersom det var så få anmälda, men den 30 juni kl.10.40 steg Christer och jag på vid Bergmästaren.

Vi blev bara 16 personer så det var gott om plats i bussen. Vi transporterades till Göteborg för vidare färd med färja till Fredrikshamn. Vädret var fint och det blev en lugn överfart. Bussen tog oss sedan till vårt hotell i Dronninglund, där middag väntade oss.

Efter frukost nästa dag åkte vi till Skagen där vi besökte konstmuseet och beundrade verk av de kända Skagenmålarna. Ljuset här har lockat hit konstnärer. Det kan man förstå när man ser tavlor.



*Ett par av Skagenmuseets kända målningar.*

Efter fika och strövande i centrum åkte vi ut till Jyllands nordligaste udde – Grenen – där Skagerrack och Kattegatt möts. Området består av sanddyner. Efter att ha strövat omkring här åkte vi till Skagens gamla kyrka från trettonhundratalet, som är helt "översandad". Endast tornet finns kvar. Kampen mot sanden höll på till 1795 då kyrkan blev nedlagd. Senare har man planterat skog för att binda sanden.

Denna dag blev välfylld av upplevelser. Vi åkte nu till Fredensborg Falkoneringsgård där man tränar rovfåglar, som olika falkar och örnar. Edith Wensel och Finn Hansel väckte en tusenårig tra-



*Falkoneringsgården var en upplevelse.*

dition till liv när de 1990 öppnade den första falkoneringsgården i Danmark på 200 år.

Det var fantastiskt att uppleva hur man tränade fåglarna och hur de lydde sina tränare. En timme varade visningen. Hela tiden berättades om de olika fåglarna och de olika momenten. De största örnarna mätte tre meter mellan vingspetsarna. "Hemma" på hotellet vid åttatiden och därefter middag.

Nästa dag, som även den var välfylld, började med regn. Halv nio gick färden söderut till Limfjorden, där vi skulle besöka ön Fur som har färjeförbindelse med fastlandet. När vi kom dit möttes vi av vår guide som ledsagades av sin fru. Han var nämligen helt blind! Han steg på bussen och sedan åkte vi runt ön under guidens ledning. Det var helt fantastiskt. Han kände till varje krök och varje sten på turen. Han berättade om hur ön bildats för 55 miljoner år sedan. Större del av ön var täckt av moler som består av lera och kiselalger och innehåller döda djur- och skalrester från havet. Området har nämligen varit helt täckt av vatten under lång tid. Moler består här också av asklager från vulkanutbrott i Atlanten som hade förts hit av vinden. Att det var vulkanutbrott inblandade blev känt först 1883. Tidigare hade dessa asklager uppfattats som kollager. 1919 började man med molerbrytning som exporterades i ursprungligt tillstånd. Numera bereds det också på ön. Det används framförallt till tegelstenar för ugnsisole-

ring men också till kattsand. Det har stor betydelse för öns ekonomi. Ön är mycket populär bland turisterna. Vår guide berättade att huspriserna är betydligt högre här än på fastlandet. Det var väldigt vackra naturscenerier på ön. Högst upp på ön fanns stora gravhögar från Vikingatiden. Tyvärr var vädrets makter emot oss. Det regnade och blåste under våra timmar här men det var ändå fantastiskt.

Dagen fortsatte med ett besök på Jesperhus som ligger på en udde i Limfjorden. Jesperhus har utvecklats och blivit Nordeuropas största blomsterpark. Det var verkligen storslaget med alla blommor och blomsterarrangemang. Här fanns avdelningar med ormar, gnagare och även fjärilar. Dessa områden hade tak över sig så vi slapp besväras av regn.



*Kaktusbil på Jesperhus.*

Nästa dag var hemresedag. Då fick vi sovmorgon. Bussen startade 11.40 för transport till Fredrikshamn och färjan till Göteborg och i Karlskoga var vi omkring åtta på kvällen. Sedan var det bara att smälta alla intryck. Det hade blivit ganska många!

*Text och bild: Majken Lasson*

## **Internationell dans!**

### **OBS! Ovisst i lokalfrågan**

Samlingssalen på Nickkällan kan ej bokas av föreningar från september - december.

Då jag ännu inte fått besked i lokalfrågan hänvisas till "Föreningsmeddelanden" i Karlskoga Tidning i september.

Hoppas på "höststart" den 16 september!

*Birgitta Nykvist*

## **Månadsmöte**

**Tisdagen den 6 september kl. 14.00  
i Missionskyrkans samlingsal**

### **Program:**

### **Rune Blidh sjunger egna och andras visor.**

Rune, som gjorde ett succéartat framträdande hos SPF vid mars månads Månadsmöte, återkommer nu.

I första delen blir det egna kluriga visor, personliga dikter och underhållande mellan-snack.

Efter kaffet presenterar Rune en avdelning med visor från den svenska visskatten.

Kaffe, smörgås, kaka och lotterier plus sedvanlig gemytlig samvaro.

Anmälan till exp tel 30240 senast dagen före.

Välkommen till ett lättsamt och trevligt Månadsmöte.

*Kjell Selander*

## **Vetgiriga veteraner**

**Tisdagen den 20 september kl. 14.00  
i Missionskyrkans samlingsal**

### **Program:**

### **Ulla och Jan-Erik Averås: Arizona – en stat i USA med mer än Grand Canyon.**

Bildspelet med föredrag från en treveckors bilresa skildrar en stat i sydvästra USA som domineras av storslagna naturupplevelser i form av canyons, öknar och sjöar.

Vi får också en introduktion till de många indianstammarnas kulturhistoria.

Kaffeservering plus samvaro.

Anmälan till exp. tel 302 40 senast dagen före.

Välkomna till en intressant eftermiddag.

*Kjell Selander*

## 80+ - träffen i april

Mitt i vitsippstiden hade 80+-medlemmarna sin vårträff. Denna gång gästades vi av **Sif Eklund**, stadsträdgårdsmästare och ordförande i Hembygdsföreningen. Utifrån intressanta bilder berättade Sif om ”gammalt och nytt” i vår kommun.



*Sif Eklund berättade engagerat på 80+ träffen.*

Genom engagemang, kunskap och inspirerande samtal gjorde Sif 80+-träffen till en gemytlig stund. Många minnen väcktes hos åhörarna. Vi fick ta del av tillbakablickar och spontana berättelser. Efter kaffe, smörgås, sång, historier och lite samtal om höstträffen önskade vi varandra en glad vår och sommar.



*Publiken lyssnade koncentrerat.*

*Text och foto: Britt-Marie Danielsson*

### Hjälp!!

Vi har ingen som skaffar annonser till Månadsnytt. Kanske just DU kan hjälpa till med det??

Kontakta någon på redaktionen eller ring SPF:s exp. tel 302 40.

*Redaktionen*

## Konstutställning

Den 16 april var det dags för konstutställning på Lördagsträffen. Det var Marianne Weiner som ställde ut sina alster. Marianne är mycket produktiv så det var många alster. Lördagsträffen köpte en tavla. Det såldes lotter och tavlan vanns av Sune Backman.



*Marianne Weiner med ett av sina konstverk.*

*Text och foto: Majken Lasson*

## Vårutflykt till Loka

Den traditionella vårutflykten hade i år förnyats något och vi åkte till Loka den här gången.

Vi var bara 22 deltagare. Vädret var lite kyligt och blåsigt, men vad gjorde det? Lars Hörman hade ordnat en trevlig tipspromenad som innebar en runda på drygt 2 km. Många var duktiga och hade alla 12 rätt, dock inte undertecknad, som inte är så bra på italienska fotbollslag.

Det var en helt underbar vandring genom det värligt gröna landskapet, delvis längs älven.

Vi hade också tillfälle att äta en utmärkt lunch i restaurangen och vid kaffet var det prisutdelning. Två priser lottades ut bland dem som hade 12 rätt och ett speciellt pris överlämnades under stormande applåder till Gördis Westdahl som strävade sig runt hela tipspromenaden med rollator. Det var en prestation värd både pris och applåder!

*Text: Birgitta Hede*

### Funktionärer!

**Glöm inte Funktionärsträffen den 30 augusti.** Har du inte fått brev med inbjudan, kontakta exp. tel 302 40.

# Rapport från KPR-sammanträdet 3 maj

## Förslag om gemensamt hus

När kommunens bidrag till pensionärsföreningarnas verksamheter upphörde 2009 fick många föreningar svårigheter att få ekonomin att gå ihop, framför allt för hyrorna av lokaler. Aktiviteter måste läggas ned. Det såg olika ut för föreningarna. Då kom förslaget upp om ett gemensamt "hus", för kommunens **alla** pensionärer, med möjligheter för slöjd, vävning, cirklar, spel, möteslokaler, expeditioner med mera. De olika pensionärsföreningarna har diskuterat frågan. Vid ett extramöte före det ordinarie KPR-mötet konstaterades att föreningarna inte var överens om att gå vidare till kommunstyrelsen med ärendet. Bättre att avvakta och se vad lokalutredningens förslag innebär för respektive förvaltning.

## Lokalutredningen

Lokalutredningen går in i slutfasen. Samtal, möten och informationsträffar har ägt rum. Förslaget som Jukka Tekonen presenterar för KS får KPR-ledamöterna ta del av **före** beslutsfattande i september.

Socialchefen Karin Björkman redogjorde för mål och budget avseende 2012 – 2014.

Tilldelningen är lägre än nuvarande kostnadsnivå. Driframen för 2012 innebär en kostnadsreducering med 4.3 miljoner där förändringar i åldersstrukturen spelar roll. Det finns färre så kallade äldre-äldre, men fler yngre pensionärer som knappt behöver några biståndsinsatser på många år. Kring 2020 är bilden kanske en annan.

## Tjänsten GAPET

Lever du med, eller stödjer en familjemedlem eller vän, gammal eller ung, som på grund av funktionsnedsättning, sjukdom eller missbruk behöver stöd? För dig finns en webbaserad tjänst som heter GAPET. Det är en trygg nationell mötesplats som är öppen dygnet runt där du som anhörig kan finna stöd i andra som är i en liknande situation.

Du får användaruppgifter från en anhörigstödjare i kommunen (tel. 0586-61861) vilket innebär att det enbart är andra anhöriga i **GAPET**. Du kan välja att vara anonym. Mer information finns på Gapets hemsida [www.gapet.se](http://www.gapet.se).

## Kvalitetssäkringssystem

Kommunen har beslutat att pröva ett nytt kvalitetssäkringssystem inom ett område våren 2011, **Intraphone**. Personalen knappar in med sin personliga kod på brukarens telefon vid besökets början. Efter avslutade arbetsuppgifter knappar personalen in vilka insatser som utförts, lämnar eventuell information till kollegor och loggar ut därefter. Nu finns insatserna rapporterade, av vem, tiden samt ett kvitto. Brukaren har **inga** extra kostnader.

Aktuella avgifter	2011	(2010)
Prisbasbelopp	42 800	(42 400)
Minibelopp ensam	4 832	( 4 787)
Minibelopp makar	4 083	( 4 045)
Maxtaxa	1 712	( 1 696)
Timtaxa	295 kr per timme	

Den aviserade informationen från Hyresbostäder angående befintliga bostäder anpassade för äldres behov blev inställd 3 maj men kommer i höst. Två representanter från KPR (PRO och SPF) blev inbjudna att delta i en halv studiedag kring äldreboende i Örebro. Mycket givande och intressant information om olika lösningar inom Örebro för äldre med eller utan bistånd. Övriga deltagare var politiker och tjänstemän från Karlskoga.

***Britt-Marie Danielsson**  
Ledamot i Kommunala  
PensionärsRådet, KPR*

## SPF:s litteraturcirkel

Höstens verksamhet startar onsdagen den 14 september enligt överenskommelse i maj.

De böcker vi ska prata om är i första hand: Aino Trosells "Hjärtblad" och Tatiana de Rosnays "Sarahs nyckel".

Kanske kommer det också några lästips från sommaren!

***Kajsa Werner***



*Vi finns, om  
du behöver oss!*

Med personligt engagemang  
präglat av omtanke och  
valfrihet, hjälper vi dig med  
allt som rör en stilfull och  
värdig begravning.

Varmt välkommen !

Värmlandsvägen 2  
Karlskoga  
Tel: 0586 - 534 10

**FONUS**

Jour dygnet runt • fonus.se

*Var finns ditt testamente?*

Tyvärri försvinner ofta testamenten. Hur blir  
arvsfördelningen då? Förvarar du det hos  
oss garanterar vi att det kommer fram.

Vi hjälper dig, för en tryggare vardag.

Värmlandsvägen 2, Karlskoga.

Tel 0586-545 72.



*Familjens jurist*

www.familjensjurist.se

**ELIAS SALONG**



**Dam & Herrfrisör**



**10% rabatt till pensionärer**

Herrklippning  
Drop In

**150:-**

Slingor

**300:-**

Damklippning

**230:-**

Färgning

**300:-**

Barnklippning

**100:-**

Drop In &  
Tidsbeställning

Tel: **333 50**

Kungsvägen 33, 686 23 Karlskoga  
Telefon: 0586-333 50

Öppettider: Mån-Fre 10.00-18.00, Lördag 11.00-14.00

**Tryckeriet  
som gör  
allt själv!**

*Det blir billigast så!*

Vi har korta leveranstider  
och låga priser!

KARLSKOGA

**grafiska**

Labinhöjdsvägen 2, 691 47 Karlskoga  
Telefon 0586-300 53 • Fax 0586-340 10  
E-post grafiska@telia.com



# Fem år som dubbelagent i Stockholm

Per Arne Skansen berättade på Vetgiri-ga Veteraner i april hur han under åren 1986-1992 utsattes för närmanden från Sovjetunionens Ambassad i Stockholm.

Det var den sovjetiske försvarsattachén Gennadij Glotov som under det kalla krigets tid kontak-tade Skansen, som då arbetade med beställningar i ett företag som distribuerade skolböcker.

Det klassiska sättet att närma sig en medborga-re i ett främmande land för att försöka värva den-ne som underrättelsekälla kan sammanfattas med fem K, Kartläggning-Kontakt-Kultivering-Kap-ning-Konspiration, berättade Skansen.

Efter den första kontakten gäller det att vinna personens förtroende för att så småningom, uti-från oskyldiga önskemål i början, efterhand begä-  
ra mera kontroversiell information.

Skansen förstod emellertid omedelbart vad det var frågan om och satte sig i förbindelse med För-svarsstaben. Hans kontaktman (kallad X), fick honom då att gå med på att agera dubbelspion.

Det började med beställning av en rysk-svensk ordbok, sedan blev det internationella militära bild-  
verk som följdes av diverse databöcker. Senare kom beställningar av svenska öppna militära instruk-tionsböcker, olika öppna försvarspublikationer, etc.

Efter Kartläggning/Kontakt-fasen kom man nu in i fasen "Kultivering". Detta innebar att Skan-sen fick ta emot många gåvor (whisky, konjak, res-

taurangbesök, kontanter, etc.). Härigenom skulle ett nära vänskaps- och tacksamhetsförhållande eta-  
bleras mellan de två. Ryssen var genuint trevlig och det var lätt att tycka om honom, berättade Skan-sen.

Dubbelspelet fortsatte hela tiden i samarbete med Försvarsstaben och Skansen vidarebefordra-de alla gåvor till X mot kvitto. Han lämnade dess-  
utom skriftliga rapporter till X efter varje möte med ryssen.

För att ha en återförsäkran om det skulle hända honom något anförtrorde sig Skansen redan tidigt till en vän och journalist, vilken fick kopior av all dokumentation som Försvarsstaben fick.

Så småningom blev kontakterna mer personli-ga med tal om Skansens födelsedatum, bostads-adress, hemtelefonnummer, kartor över hans bo-stad, osv. Ryssen ville nu ha träffarna på restau-ranger och liknande i stället för på Skansens ar-betsplats, "allt naturligtvis på ryssens bekostnad".

Skansen värvade även på ryssens begäran en "vän" som agent (det var i själva verket en icke okänd person vid namn Eskil Block vid dåvaran-de FOA, som man utsåg till agent). Belöningen till Skansen för detta blev 2000 kr. Man var nu inne i fasen "Kapning/Konspiration" med allt stör-re krav på olika militära dokument för att så små-ningom gå över till mer eller mindre hemliga mi-litära skrifter.

Nu blev Skansen av X utrustad med en avance-rad bandspelare för inspelning under sina träffar. Skansen berättade att "det pirrade litet i magen" inför detta men fick försäkran "att det inte var något farligt".

Sammanlagt hade Skansen kontakt med tre oli-ka ryssar. Det var när den siste ryssen helt plötsligt uteblev från flera möten och slutligen, vid en di-  
rekt konfrontation, förnekade att han överhuvud-taget kände Skansen, som kontakterna upphörde. Om detta berodde på att ambassaden hade avslö-jat den dubbla agentverksamheten eller om det var det pågående sönderfallet av Sovjetunionen som spelade in kan man bara spekulera i, avslutar Per Arne Skansen sitt mycket intressanta föredrag.

För ytterligare fördjupning i denna agent-historia mitt i den svenska idyllen hänvisas till Skansens bok, som finns att ladda ner gratis på [www.pasens.se](http://www.pasens.se).

*Text: Roland Ekelund Foto: Per Arne Skansen*



*Skansens första kontakt Gennadij Glotov (till höger), här fotograferad i ett annat sammanhang.*

# Månadsmöte med juridik och musik

Vid Månadsmötet den 3 maj besöktes vi av Emmie Axnér från Familjens jurist, ett företag med koppling till Fonus.

Emmie Axnér berättade om vad man kan få hjälp med hos dem, och det är i stort sett alla tänkbara juridiska frågor som en privatperson kan ställas inför.

Man tar hand om bouppteckningar och dödsbon, gåvobrev, vårdnads- och adoptionsärenden samt naturligtvis frågor som t.ex. giftorättsgods, enskild egendom, äktenskapsförord och testamenten.

Om vi inte redan kände till det, så vet vi nu att det inte är samma lagar som gäller för ett sambo par som för ett gift par. Som sambo behöver man hålla mycket mer reda på vad som är ”mitt och ditt”, vem som har köpt vad och gärna spara kvitton. Man ärver inte heller varandra.

Av de olika ämnen som Emmie Axnér berörde känns frågan om testamente som en av de viktigaste att tänka över. Det finns många skäl att upprätta ett testamente även om det finns lagar som reglerar arvsrätt.

Efter en lagändring för ett antal år sedan ärver den efterlevande maken, när den ena avlider. Tidigare behöll man sin hälft av boet och barnen ärvde direkt den avlidna föräldern. Om man är nöjd med den regeln, så behöver man inte göra någonting.

Det finns dock många tillfällen då ett testamente behövs. Här ges några exempel:

- 1) Det finns s.k. särkullbarn, det vill säga, den avlidne maken hade egna barn.
- 2) De närmaste arvingarna är syskon eller syskonbarn. Då kan man ge till vem man vill.
- 3) Man vill att tillgångarna helt eller delvis ska gå till någon organisation, t.ex. om man inte har barn eller barnbarn.
- 4) Man vill besluta om sådana speciella saker som fri förfoganderätt, full äganderätt, enskild egendom m.m.

Emmie Axnér berättade om vilka formella regler som gäller när man ska upprätta ett testamente. Det är en av de viktigaste handlingar man någonsin upprättar och det får inte gå till hur som helst. Man måste vara minst 18 år och vid ”sunt förstånd”. Två vittnen, över 15 år och ojäviga, ska bevittna testatorns underskrift. De ska veta att det

gäller ett testamente. Däremot behöver de inte alls veta vad som står i testamentet.

Man måste också tänka på förvaringen av testamentet. Originalen är det enda som gäller, och man kan få hjälp med förvaringen, så att det t.ex. inte förstörs vid en brand.

Vi var bara 37 personer som lyssnade till den intressanta informationen. Emmie Axnér berättade på ett sätt som var lätt att förstå, och hon svarade villigt på många frågor.



*Emmie Axnér blev glad över välförtjänta blommor.*

## Sång och musik

Juridiken ”krävde” en kaffepaus och sedan kom en grupp elever från Karlbergsskolan och sjöng och spelade för oss. Det var elever från årskurserna 7 – 9 och de bildade flera olika grupper om 2 eller 3.



*Flickorna sjöng bra och gitarristen var suverän.*

Den grupp som syns på fotot framförde bland annat Leonard Cohens ”Hallelujah” och det var den sång som artikelförfattaren verkligen vill framhålla. Den gitarristen kommer nog att bli musiker.

*Text och foto: Birgitta Hede*

# Dramatisk operaföreställning

Våren 2010 besökte jag Rom med en god vän, Monica (båda ca 70). Redan första dagen ville vi se operan Tosca på en mindre teater, Teatro Flaiano. Det passade extra bra för vi hade redan sett kastellet där Tosca i sin förtvivlan kastar sig ut när hennes älskade är död.

## Dramatiken börjar

Vi kom i god tid och köpte biljetter. Lite före kl. 20 när operan började skulle jag besöka toaletten, en trappa ner. Jag gick och trappan tycktes vara slut, men det var något slags extra trappsteg som jag inte såg. Jag tappade förstås balansen och i mina försök att komma på rätt köl lyckades jag ramla baklänges och slog i huvudet. Självklart skrek jag till och det blev en uppståndelse utan like.



Teatro Flaiano i Rom.

Alla kom springande och min stackars kompis Monica insåg snart vem det var som skrek där nere. När man började badda min nacke med en våt handduk insåg jag att jag tydligen blödde rejält. Vi måste kalla på ambulans, sa en dam (som vi senare insåg var regissör vid teatern). Jag tyckte att det kan väl inte behövas, men hon var envis, när det är ett sår i huvudet måste man det!

## Ambulansen kom

Jag fick hjälp upp i foajén, ambulansen kom med blåljus och allt, och in stegade en man och en kvinna. Han talade som tur var engelska (min italienska är något begränsad) och sa att det här måste sys. Men det var inte panik, om jag kunde och ville se föreställningen så fick jag det, men jag måste lova att åka till sjukhuset sen. Jag kände mig inte



Castel Sant' Angelo i Rom.

dålig (utom att det gjorde ont i nacken) så jag sa att vi gärna ville se föreställningen (jag tänkte ju också på min reskamrat). Klockan var då nära 20.30 men vi skulle ju inte missa så mycket.

## Första och sista gången: VIP

Vi gick in i salongen och då insåg vi att det var tyst och scenen mörk och tom. Man hade väntat på oss! Först när vi var på plats kom dirigenten in och föreställningen började! Så nära en VIP har jag aldrig förr varit och det kändes lite festligt mitt i alltsammans.

## Sjukhuset på en ö i Tibern

När operaföreställningen var slut och alla var döda som sig bör, skickade man efter en taxi och gav mig en kopp te under tiden. Den vänliga regissören gav mig en lapp med sjukhusets namn och hade också sagt till taxichauffören. Sen stack hon åt mig några sedlar och sa att det var till mina utgifter. Oj, det var hela 60 euro! På sjukhuset betalade jag ingenting, så det hela ”gick med vinst”. Det var inget dalt med bedövning, bara rengöring och lite hårklippning. Jag stönade 6 gånger när doktorn träcklade ihop mej, så det var nog 6 stygn, alltså ett rejält sår.

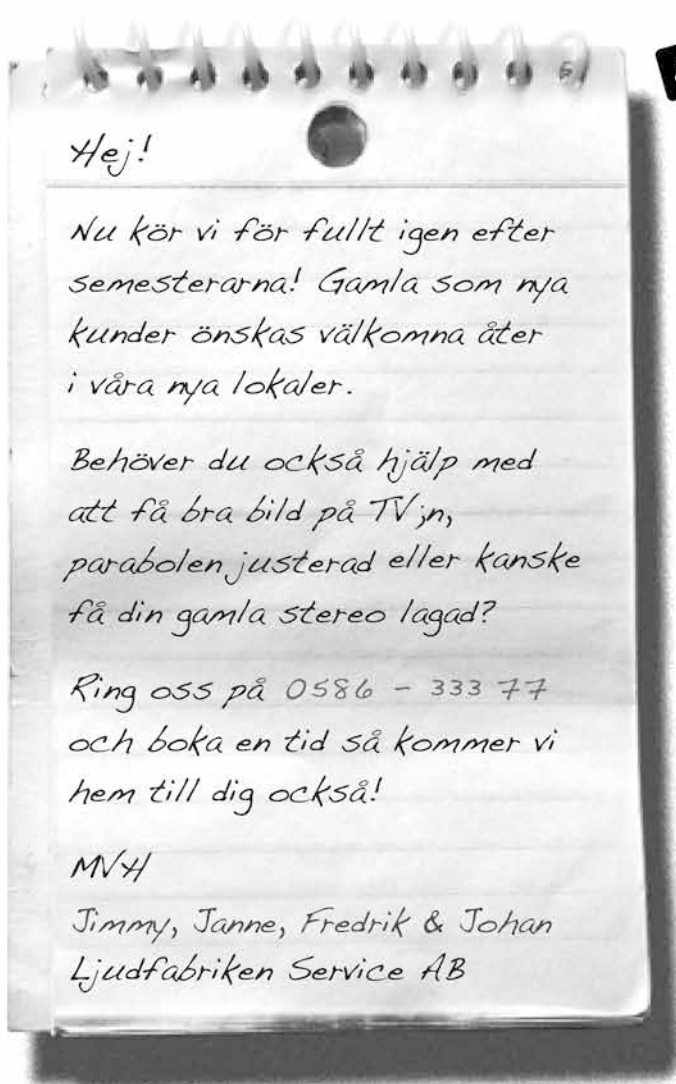
Sen traskade jag omkring i Rom med ett stort plåster i nacken och resten av resan gick bra.

Hotellet lyckades inte tvätta blodet från min snygga rosa kavaj, men hemma klarade jag till och med av den saken. Totalt sett får jag ju vara glad, det kunde ha gått riktigt illa!

## Givande fortsättning

Ovanstående berättelse skickade jag in till tidningen **Allt om Resor** och hör och häpna: den publicerades och gav mig som belöning en övernattnings för två med läcker middag och frukost på Bjertorp slott i Västergötland.

*Birgitta Hede*



## Dålig bild på TV:n? Dags för HD?

Översyn av din TV, digitalbox och antenn, i hemmet eller i sommarstugan. Även justeringar av parabolantenner och reservdelar av alla de slag.

## Ny antenn? TV i fler rum?

Såväl parabol som markantenn behöver ses över. Vi utför alla typer av antenninstallationer i både villa och flerfamiljshus.

## Problem med datorn eller nätverket?

Vi kommer hem och felsöker på plats hos er. Inkoppling säkra trådlösa nätverk, antivirus och övriga reparationer.

## Trasig skivspelare, radio eller TV?

Vi hämtar & lämnar samt lagar din nya eller gamla hemelektronik. Allt från skivspelare till platt-TV repareras. Du får alltid kostnadsförslag innan reparation påbörjas.

Det är vi som är:



### Reparationer

Vi lagar själva eller låter våra servicepartners laga din TV, radio, skivspelare, CD etc. Alla märken lagas!

### Antennarbeten

Antennarbeten åt privatpersoner, företag och fastighetsägare. Boxer, Viasat, Com Hem & Canal Digital

### Data & Ljud

Felsökning på plats hos kund av såväl data- som ljudutrustning. Försäljning av bild och ljud utrustning som tidigare.

Ljudfabriken Service AB, Noravägen 1, 691 53 KARLSKOGA, 0586 - 333 77, info@ljudfabriken.se



Service on-site hos kund

### Ser taket och fasaden ut som ett ormbo av kablar?

Vi hjälper dig med en komplett översyn av din antenn och ditt kablage. Vår specialité är snygga och prydliga installationer där antenn och parabol kopplas samman i ett och samma nät.

Vi installerar och säljer alla svenska operatörer och de flesta utländska.

### Bildstörningar?

Om du har en markantenn, eller med andra ord en "vanlig antenn" kan störningarna bero på en för dåligt inriktad antenn, eller att signalen försvagats pga. lång kabeldragning eller dålig skarvning. Felinställda förstärkare är också en vanligt förekommande felorsak.

Vänd dig till en certifierad antenninstallatör med rätt utbildning, erfarenhet och mätutrustning för att kunna hjälpa dig till en felfri TV-mottagning!



Reparationer Plasma/LCD-TV



Antenninstallationer året om

### TV-installation och TV-montering på väggfäste

Vi installerar din nya TV och tillbehör på plats i hemmet till en låg fast kostnad. Våra servicebilar är fulla i kablar och kontakter som kan behövas. Vi monterar också din TV på väggfäste, såväl fast som vridbart till en låg fast kostnad.

### Antenner, kablar, reservdelar och tillbehör

Vi har ett brett utbud av det mesta som kan behövas till din TV, oavsett om du tar emot signal från vanlig antenn eller parabol. Vi kan vårt område och kan därför rekommendera rätt typ av antenn och riktning till just ditt kvarter. Vi har alltid antenner, kontakter, kablar, förstärkare, rör, fästen, parabol och tillbehör i lager!

*Vänd dig till ett proffs - Vänd dig till oss*  
**Ring och boka tid innan du kommer in!**

Ljudfabriken Service AB  
Noravägen 1  
691 53 KARLSKOGA  
0586 - 333 77



# Sommaren blev dramatisk – både här hemma och ute i världen!

Så är det snart dags att säga adjö till sommaren 2011, som jag vädermässigt tycker har varit ganska angenäm – lagom varmt och lagom med sol.

Det är dock knappast vädret vi kommer att minnas från den här sommaren, utan all dramatik vi fått uppleva. Jag tänker naturligtvis i första hand på den ohyggliga och ofattbara massakern i Norge. Hur kan något sådant hända i ett fredligt sinnat, demokratiskt land som Norge? En enda, av allt att döma mycket sjuk människa åberopar snedvridna politiska skäl att släcka livet på över 60 unga människor och ödelägga regeringens arbetsplats!

Just nu pågår en fullständigt otrolig vandalsering i London – där en rasande mobb bränner, plundrar och förstör affärer, bilar och allt som går att slå sönder i kvarter efter kvarter.

Först igår (10 aug) efter över en veckas härlingar fick polisen tillstånd att sätta in ett grövre försvar – vattenkanoner, som ju lär vara ett effektivt och relativt harmlöst vapen i sådana här sammanhang! Det är tydligen inte bara här i Sverige som byråkrati kan verka som en bromskloss!

Själv har jag upplevt ett eget litet drama i sommar. Pingstafton om kvällen föll jag så olyckligt att jag inte kunde ta mig upp eller nå en telefon. På e.m. dagen därpå kom räddningen i form av ett barnbarn, som via altandörren, som stod på glänt, kunde komma till min hjälp.

På kvällen fick jag en ny fin höftled, som tycks fungera bra. Hela våren har jag f.ö. varit trött och hängig, men nu hittade en alert läkare ett blödande magsår i förbifarten, som jag håller på att kureras.

Det är väl bara att acceptera att jag definitivt är på ”fel sida om blomstermånaden” och befinner mig i den s.k. reparationsfasen. Nu har jag i alla fall fått en liten behändig dosa, som hänger om min hals dygnet runt och som med ett enda litet tryck på knappen levererar hjälp! Det kallas för trygghetslarm och rekommenderas till alla

äldre ensamstående klantiga tanter och farbröder!

En händelse som jag inte kan låta bli att skriva av mig lite om, är när en nitisk konduktör på SJ slängde av en 11-årig, icke svensktalande liten flicka för att hon saknade biljett. Där kan man tala om klantigt, för att inte säga omdömeslöst beteende av en nitisk tjänsteman. Hon åberopade SJ:s regelbok som stöd för sitt beteende och hennes arbetsgivare håller nu på att ”utreda” händelsen.

Hur skulle det vara om SJ nu, när dom ändå håller på att utreda, tar en titt på alla de gånger under de senaste åren som resenärerna haft biljett, men SJ saknat tåg? Jag säger som Fröding: ”Gubevars för dumt folk!”

Eftersom jag i viss mån har snuvats på somriga fröjder, hoppas jag att vi får en riktigt vacker, varm och lång höst. Då och då kommer jag väl att drabba er med en liten krönika.

Ha det bra!

*Ulla*

*Man ska inte sörja det man har bakom sig! Det är bättre att göra något roligt av det man har framför sig.*



Ur  
Gunilla Dahlgrens  
Gunillas bästa

# ? Gåtfullt ?

av Birgitta Hede

Några nya flicknamn igen. (Det är nog lättare den här gången. I april var det tydligen lite för svårt.)

1. Lodjurets instämmande nickning
2. Utrop när hon har hittat det hon ville ha
3. Hon lyfte de nakna
4. Stjäla kadaver
5. Ett ensamt m
6. Snabbflyg med ädelfisk
7. Vill hon vilodagen
8. Vårt lag kom först!
9. Spelar hon i orkestern



Lämna svaren på SPF:s exp. senast fredag 16 september även om Du inte löst allt. Du kan också skicka mail till: hede.birgitta@telia.com.

**Vinsten lottas ut bland alla som har 6 rätt eller mer.**

Svar och vinnare i augustinumret.

## Svar på gåtor i aprilnumret

1. En av Noas söner placerade **Semla**
2. Är kartonger **Paprika**
3. Klok som en päronsört **Ansjovis**
4. Okokt animal sittplats **Rådjurssadel**
5. Lugnet i soffhörnet **Citron**
6. Knycka små kroppsdelar **Tårta**
7. Asagud **Ärtor**
8. Los Angeles 10 **Lax**

Nr 7 var i svåraste laget. Höner (= hönor) godkänns här. Citron var inte heller så lätt.

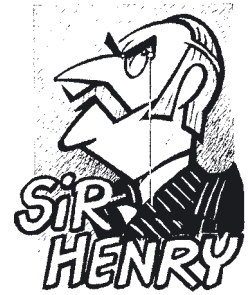
Vinsten lottades på **B. Skogquist**, Åtorp, som får hämta 2 st. Trisslotter på SPF exp. Han hade dessutom lyckats lista ut alla svar!

**Fôlk i Sverige dä ä dels  
pangsjonärer – å så  
sånna sôm ska bli't.**

*Ur Möe vart å grônne på  
av Gunnel och Kjell Swärd*

Sir Henrys gamle vän  
prosten var nere vid  
järnvägsstationen för  
att hämta ett paket.

- Har det kommit något paket till mej?
- Ja, vi har ett här.
- Utmärkt! Jag har väntat så länge på de där psalmböckerna.
- Ja, det är nog bäst att prosten tar dom med sej genast. En av dom läcker.



## Lite mer från det kyrkliga hållet:

En annan gång var prosten på väg till kyrkan för att hålla gudstjänst då bensinen tog slut. På en gård intill fick han låna bensin. Det fanns ingen dunk, men han fick låna en potta att ha den i. När han kom tillbaka till bilen hade några församlingsbor på väg till kyrkan samlats runt den välkända bilen. Prosten lät sej emellertid inte hindra utan fyllde i bensinen från pottan, varvid han hörde en suck:

– Ack, den som ändå hade en sådan tro!

Väckelsepredikanten:

– Res er upp alla ni som önskar komma till himlen!

Alla utom en herre reser sej.

– Vill ni inte komma till himlen? undrar predikanten.

– Jo då, men jag har aldrig varit förtjust i sällskapsresor.

Prästsonen till sin pappa:

– Far, är det Vår Herre som säger dej vad du ska skriva när du jobbar med din predikan?

– Ja, mitt barn, så är det.

– Ja, men varför suddar du då så mycket?

– Har du tänkt på att pingsten flyttar på sej?

I fjol var den redan i maj och i år kommer den i juni.

– Ja, det är väl det dom brukar kalla pingströrelsen kan jag tro!

# SPF:s resekommitté inbjuder till

## Resa till Stenstorp och Falköping

**20 september. Pris: 500:-**

Vi besöker bl.a. Dalémmuseet, som visar nobelpristagaren Gustaf Daléns stora uppfinningar inom fyrtekniken. Vi får också ett ljud- och ljusspel med Sven Wolter som berättare. Dalémmuseet anses av många som ett av Sveriges bästa. Intill Dalémmuseet finns också Gunvor Johdets unika samling av gamla broderade bonader, (ca 500 st), en av landets största! Lunch på Restaurang Fyrvaktaren, som serverar vällagad mat i mysig miljö. I priset ingår: Bussresa, busskaffe, inträden till museerna, lunch samt eftermiddagskaffe.

## Musikalen ”CRAZY FOR YOU” på Värmlandsoperans stora scen



**22 oktober. Pris: 480 kr**

Med många av Gerswhins klassiska låtar bjuder Värmlandsoperan på en storstilad musikalkväll med en romantisk komedi och en månghövdad balett: En come back för den stora amerikanska Broadwaytraditionen. I priset ingår: Bussresa och teaterbiljett.



## Julmarknadsresa till Dagsnäs slott

**17 november**

På Dagsnäs Slott arrangeras traditionsenligt ”Julmäsas” med ca 100 utställare. Här finns yrkesskickliga hantverkare, närodlade delikatesser och ett gediget program. I Stall Caféet finns lättare maträtter, hemgjorda smörgåsar och nybakat fikabröd. Mer information kommer i nästa månadsnytt!

*Den som har gjort en resa har alltid något att berätta.*

**Välkomna att resa med resekommittén**

**Marianne Cornelid, tel. 505 98, 070-316 64 65. E-post: maricorn5566@msn.com**

OBS! Till er som betalar till SPF:s expedition, **medtag jämnt belopp.**

Resekommitténs bankgiro: 885-2634

**Allt under  
ett tak!**

Öppet alla  
dagar 8-21

**Telefon 676 70**

**MAXI**  
**ICA STORMARKNAD**  
**KARLSKOGA**